

Redaktör: OSKAR BEHM.

EKENÄS

TISDAGEN DEN 5 OKTOBER.

Prenumerationspris:

I Ekenäs för helt år 4 mk, för halft år 2 mk och för kvart år 1 mk. För hemäbring inom staden erlägges 25 penni för kvartalet.

I landsorten tillkommer postarvode 1: 39 för helt, 0: 74 för halft och 0: 42 för kvart år.

I Ryssland 3 rubel 50 kop. pr år. Frimärken emottagas i likvid.

Tidningen utkommer i Ekenäs hvarje helgfri tisdag och fredag.

Prenumeration å tidningen sker å Tryckerikontoret, hvarest äfven annonser emottagas. — Lösnummer 10 penni.

Annonspris:

15 penni för petitrad å bladets första sida och 10 penni å sista sidan. Annonser om förlofvade, vigde och födde samt dödsannonser betalas efter utrymmet å 15 penni pr petit rad. Yrkesannonser 6 mark pr år och rad. Bytesannonser förmedlas med andra tidningar. At större annonsörer beviljas rabatt, efter öfverenskommelse. — Annonserna böra inlemnas till tryckeriet senast kl. 5 e. m. dagen före tidningens utgifvande.

Tryckeriets kontor hålles öppet för allmänheten alla helgfria dagar från kl. 7 f. m. till kl. 1 e. m. samt från kl. 3 till kl. 7 e. m.

Veckolista.

Mottagningstid å pastorskansliet söcknedagar från kl. 11—1 på dagen.

Stadsfullmäktige, sammanträda, då ärendena påkalla.

Drätselkammaren sammanträder första helgfria måndag i hvarje månad.

Drätselkammarkontoret hålles öppet i rådhuset hvarje onsdag och lördag från kl. 4—6 c. m.

Stadsläkaren, doktor Carl Höijer träffas säkrast k. 1/2 10—11 f. m. och 5—6 e. m.

Provincialläkaren, doktor Otto Stenbäck träffas söcknedagar kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m. Sön- och helgdagar: kl. 9—10 f. m.

Länejurläkaren, Fil. mag. Aug. Sarén, träffas säkrast hvarje helgfri dag kl. 9—12 f. m.

Jernvägsstationens expedition hålles öppen söcknedagar kl. 7—1/2 12 f. m. och kl. 1—6 e. m. under tiden från den 1 april till den 1 oktober samt kl. 8—11,30' f. m. och 1—5 e. m. från den 1 oktober till den 1 april. Sön- och helgdagar hålles expeditionen öppen kl. 8—9 f. m. förutom Juldagarna, Nyårsdagen, Långfredagen, Påskdagen, Kristihimmelsfärdsdag och Pingstdagen, då ingen expedition eger rum

Postkontoret öppet söcknedagar från kl. 9 f. m. —1 e. m. och från kl. 4—6 e. m. Sön- och helgdagar från kl. 12—1 e. m. och 4—5 e. m. Frimärken tillhandahålles allmänheten i »Ekenäs Pappershandels» och i Bokhandeln.

Postlådorna tömmas: vid bryggeriet kl. 12,30 och 3 e. m. Vid postkontoret kl. 12,40 och 3,10 e. m. Vid Lönnbecks stenhus vid torget kl. 12,45 och 3,15 e. m. Vid stationsvägen kl. 12,50 och 3,20 e. m. Vid stationen 10 minuter före tågens afgang.

Post afgår med hvarje bantåg samt direkte till Tenala, Bjerno Kimito och Åbo hvarje måndag, torsdag och lördag, kl. 5 e. m. samt till Snappertuna hvarje tisdag, torsdag och lördag kl. 4 e. m.

Bantågen. Passageraretåg afgår till Hyvinge kl. 3,44 e. m. och till Hangö kl. 1,7 e. m. Godstågen afgår till Hyvinge kl. 9,27 f. m. samt till Hangö kl. 2,29 e. m.

Tullkammaren och packhuset hållas öppna alla söcknedagar från kl. 9—1 f. m. och 4—6 e. m.

Telegrafstationen i Ekenäs hålles öppen alla dagar ifrån kl. 8 f. m. till kl. 9 e. m.

Telefonstationerna i Ekenäs, Hangö och Billnäs hållas öppna alla dagar från kl. 8 f. m. till 9 e. m.

Sparbanken öppen hvarje lördag kl. 6 till 8 e. m.

Föreningsbanken öppen alla helgfria dagar från kl. 12—1/2 2 på dagen.

Läsesalen hålles öppen hvardagar från 9 f. m. till 9 e. m. och söndagar från 2—9 e. m.

Folkbiblioteket öppet hvarje söndag kl. 12—1/2 2 e. m.

Nykterhetsklubb

i morgon Onsdag kl. 1/2 8 e. m.

Nya medlemmar få medtagas.

Förenings-Banken i Finland,
Ekenäs Filialkontor.

(Öppet alla helgfria dagar 12—1/2 2 på dagen.)

Emottager penningar på Depositions Räkning, Kapital Räkning och Löpande Räkning. Diskonterar vaxlar. Beviljar lån och kassakreditiv. Köper och säljer vaxlar å utländskt mynt. Ombesörjer inkasseringar. Uppdrag till banken kunna ske skriftligen.

Gummihandeln

är från och med den 1 Oktober flyttad till Ekenäs Pappershandels lokal, Nikolaig. 11.

Kurser.

Finlands Bank den 4 Okt. 1897.

	Frs:kurs.	Ink:kurs.
	Fmk.	Fmk.
St Petersburg k. s.	267: 50	265: 50
Stockholm k. s.	139: —	138: 50
London k. s.	25: 23	25: 11
Berlin k. s.	90 dd. 25: 11	24: 99
	90 dd. 123: 80	123: 10
		90 dd. 123: 10
		122: 40

— Ryska kursen är i dag 267:50—265:50

Yrkesannonser.

Försäkringsaktiebolaget Kaleva meddelar **lif- och utstyrsel försäkringar** samt **lifräntor** genom **F. W. Lönnbeck, Ekenäs.**

FENNIA Brandförsäkrings Aktiebolag. Agent i Ekenäs: **Mikael Lindén.** Adress: Föreningsbanken. Träffas kl. 12—1/2 2 på dagen. Telefont N:o 10.

Städernas Brandstodsbolag för lösegendom.

Agent **Aug. Sarén.**

Brandförsäkrings Aktiebolaget Pohjola emottager försäkringar till billiga premier genom **J. R. Petander.**

Olycksfallförsäkrings Aktiebolaget Kullervo emottager försäkringar till billiga premier genom **J. R. Petander.**

Suomi, Lifförsäkringsaktiebolag i Helsingfors. Agent i Ekenäs: **Alb. Wialén, i Kimito: O. W. Eriksson.**

En droscka för godt pris i godt skick. Närmare å Gästgifveriet.

FOLKNÖJE

anställes i Brandkårshuset Söndagen den 10 dennes kl. 1/2 8 e. m. till förmån för **F. B. K:s** musikapells medlemmar. Entrée 50 p.i.

En i köp, taxering och afverkning af skogar kunnig

Kvartersman

erhåller stadigvarande god anställning nu genast, närmare med

Emil Österholm.

Navigationsskolan
i Helsingfors

öppnas fredagen den 15:de oktober kl. 10 f. m.

De, hvilka önska såsom elever vinna inträde, böra vid läsårets början och sist den 1 nov. därtill anmäla sig hos skolans föreståndare. Efter den 1 november kunna i skolan intagas endast sådana elever, hvilka af sjöresa, sjukdom eller annat laga förfall hindrats att sig tidigare inställa.

K. Bergman.

(N. Pr. 3 ggr 22 r.)

Obs! **K. F. U. K:s** Obs!
Höstmarknad i guldsmeden **Weckströms gård** i dag kl. 6 e. m.

Kungörelser.

Stadens vid allmän rådhusstämma röstberättigade innevånare sammankallas härmedelst att inför Magistraten tisdagen den nittonde (19) innevarande oktober kl. sex (6) e. m. välja sex personer för att jemte stadsfullmäktige härstädes behandla väckt fråga om försäljning af staden tillhörig och inköp af annan fastighet.

Röstlängden finnes å rådhuset framlagd från och med måndagen den 11 innevarande oktober. Ekenäs rådhus, den 1 Oktober 1897.

På Magistratens vägnar:

Björn Schauman.

Politiekarlssysslan

här i staden anslås härigenom ledig att innan den 18 innevarande Oktober hos Magistraten ansökas. Sökanden bör ega häst och nödig arbetsredskap. Ordentlig innehavare af sysslan kan påräkna minst 1,000 mark i årlig förtjänst. Närmare upplysningar meddelar polisöfverkonst. **E. V. Tennberg.**

Ekenäs rådhus den 4 Oktober 1897.

På Magistratens vägnar:

Björn Schauman.

Ekenäs den 5 Okt.

Bisfopsvisitationen.

Allmän visitation med stads- och landsförsamlingens medlemmar förrättades i söndags i stadens kyrka efter slutad gudstjänst.

Efter det hr bisfopen, utgående från 8, 9 och 10 värserna i Pauli 1:sta bref till Tessalonikerna, hållit ett varmt, af sant religiöst nit genomadt tal till den närvarande allmänheten, anställdes förhör i inläsnings och kristendomskunskap med församlingens i skolåldern varande barn äfvensom med dem, hvilka under de tre senaste åren genomgått skriftskola. De förstnämnda förhördes i sakristian af pastorerna Wirberg och Tuomala, de sistnämnda voro uppkallade till kyrkans chor, där den manliga ungdomen undergick förhör af hr bisfopen, den kvinnliga af domkapitelsassessorn Pyra. Under tiden samtalande kontraktsposten Strandberg och kyrkoherden Eklund från Pojo i kristendomsläran med de äldre församlingsmedlemmarna.

Då förhöret var avslutadt, meddelade hr bisfopen, att de fullvuxnas infikter i kristendomsläran befunnits vara dels nöjaktiga, dels försvarliga. I anledning häraf påpekade hr bisfopen med några ord wikten af en grundligare kännedom af skriftens lära äfvensom af ett gudaktigt lif i anslutning till den ewangeliska kyrkan. Särskildt på denna ort, där så många afvikelser från folkkyrkan förekomma, borde man winlägga sig om, att genom ett djupare inträngande i skriftens anda söka blifva rätta församlingsmedlemmar.

Därefter tillkännagaf hr bisfopen, att religionsundervisningen wid stadens samtliga lärowärk, hvilka som bekant inspekterats under de två närmast föregående dagarna, bedrifwes på ett sätt, som förtjänar att erkännande. Icke nog med att undervisningen i alla afseendena nsluter sig till det inom folkkyrkan rådande religiösa åskådningssättet, den meddelas därtill på ett anslående och i formelt hänseende oklanderligt sätt. Därpå meddelades af domkapitelsassessorn, profsten Pyra resultatet af förhöret med barnen och ungdomen. Af församlingens minderåriga hade 12 gossar och 55 flickor infunnit sig. Gossarnes kristendomskunskap bedömdes med witsordet: icke fullt berömligt (mellan nöjaktigt och berömligt); flickornas medelwitsord utgjorde: icke fullt nöjaktigt (mellan försvarligt och nöjaktigt).

Af dem, som under de tre senaste åren genomgått skriftskola, hade 30 ynglingar och 44 flickor infunnit sig. Medelwitsordet blef för de förra: icke fullt nöjaktigt, för de senare: något öfwer nöjaktigt.

Hr profsten framhöll såsom någonting mycket betecknande, att alla de, som wid förhöret gjort sig förtjänta af ett högre witsord, hade besökt skola. Lästunnigheten och kristendomskunskapen wore sålunda här mer en produkt af skolan än af hemmen. Hr profsten lade föräldrarna på hjärtat att mer än hittills beflita sig om sina barns hemundervisning, ty förhöret med de minderåriga hade ådagalagt, att densamma lämnade åtskilligt öfrigt att önska. Särskildt

borde man beflita sig om att bringa barnen en bättre kännedom af bibliska historien. Ett godt tillfälle härtill erbjöde småbarnskolorna, där den religiösa undervisningen bedrifwes på ett för barnasinnuet lämpadt sätt.

Hr bisfopen ansåg, att den manliga skriftskoleungdomen icke war i besittning af den bibelkunskap man har rätt att fordra af, den kristne samt framhöll därpå skriftskolans rätta uppgift och betydelse. I skriftskolan bör mindre witt fästas wid utanläsningen af wissa religionsstycken, som snart förgätas; den bör fastmer söka hos de unga ingjuta ett lefwande begär att omsätta kristendomens lära i det dagliga lifwet. Att församlingens ungdom bewarat föga af det den inhämtat i skriftskolan framgick såwäl af det nyss avslutade förhöret som äfwen af flera sådana andra omständigheter. Sålunda hade hr bisfopen senaste lördagskväll, då han wandrat längs en af stadens gator, blifwit bemött med swordomar och skymfliga tillmälen af några halfrusiga ynglingar, då hr bisfopen till dem riktat några förmaningsord. Detta wittnade öfördelaktigt om ungdomens seder, på samma gång det ådagalade, att polisen härstädes icke fullgjorde sina skyldigheter. Hr bisfopen sade det wara sin plikt att hos landets styrelse anmäla om förstnämnda förhållande. Med sann tillfredsställelse hade hr bisfopen tagit kännedom om „Kristliga föreningen af unga kvinnor“. Hr bisfopen hoppades, att en ynglingaförening med liknande systemål snart måtte bildas.

På hr bisfopens därefter framställda fråga, om församlingens kyrkoherde och kyrkobetjäning fullgjort sina skyldigheter swarades jakande. Likaledes beswarades följande tre frågor jakande: om förefriswen årlig syn af kyrkan blifwit wärkställd, om de finska gudstjänsterna höllas på bestämda tider samt om församlingsälste blifwit tillsatta. De twänne förstnämnda frågorna hade framstälts som önskningsmål wid senaste prostewisitationen.

På en bisfopens fråga, om församlingen nu hade några önskningsgar att framställa swarades nekande.

Efter det hr bisfopen uttalat den förhoppning, att en wid senaste prostewisitation framställd önskan, att kyrkotukten inom församlingarne måtte tillämpas på ett wärksamare sätt, blifwit tillbörligen beaktad, genomgicks kyrkoherdens berättelse öfwer församlingens tillstånd.

Häri meddelades till först, att någon hemundervisning icke förekommer i stadsförsamlingen, emedan den där öfwertagits af folkskolorna, men wäl i landsförsamlingen, hwaräst ambulatoriska skolor saknas. Widdare meddelades, att den kyrkliga söndagsskolewärfsamheten, hvars ledning omhändertagits af seminariedirektor Sundwall, är ganska liflig inom stadsförsamlingen. Hr bisfopen uttalade sin tillfredsställelse häröfwer samt önsade att landsförsamlingen äfwen måtte komma i åtnjutande af samma wälsignelsebringande wärksamhet. I afseende å folkskolewäsendet, som enligt hr kyrkoherdens berättelse är wäl ordnad, uttalade hr bisfopen det önskningsmål att eleverna borde tillhållas att genomgå fullständig kurs och icke, så-

som nu ofta sker, tillåtas afbryta skolgången efter några terminer. Widdare uttalade hr bisfopen den önskan att s. k. gångförhör, som enligt berättelsen icke förekommit härstädes, måtte införas. Med smärta konstaterade hr bisfopen, att de bildade eller ståndspersonerna inom församlingen sällan eller aldrig bewista gudstjänsterna eller begå nattwarden. Husandakt förekommer i landsförsamlingen i den form, att de, som icke besöka gudstjänsten, hemma hos sig läsa söndagens ewangelium m. m. Daglig husandakt är ej folksed. I afseende å sabbatsfirandet är en försämring att märka. Orsaken härtill är, enligt hr kyrkoherdens berättelse, att de ledande klasserna tillstålla allehanda lustbarheter på söndagarna, till och med under gudstjänstiderna. Hr bisfopen uttalade den allwarliga önskan, att man hädanefter mer än hittills måtte winlägga sig om sabbatens helighållande.

Swad sektwäsendet angår, så tager det sig här uttryck på flera hånda sätt. Den från lutheriska läran mest afvikande sekten är adwentisterna, hvilka här hållit föredrag samt till och med döpt några personer. Hr bisfopen warnade för deras lära, hvilken icke allenast i många fall strider mot Guds ord utan äfwen wärkar upplösande på samhällsordningen.

I anledning af hr kyrkoherdens anmälan, att en metodist-episkopal församling existerade å orten, beklagade hr bisfopen med smärta, att personer funnos, hvilka, hufwudsakligast till följd af bristande bibelkunskap, icke ansågo sig kunna erhålla nog näring inom folkkyrkan utan måste utträda ur hennes gemenskap. Metodismens uppfattning, att en predikant icke bör kwarstanna längre än tre år på samma plats, emedan han efter denna tids förlopp anses wara utpredikad, fann hr bisfopen äfwen besynnerlig. Ett längre kwarstående på samma plats borde twärtom wara egadt att innerligare stärka sambandet mellan präst och församlingsmedlemmar. I berättelsen framhölls för öfrigt, att sektwäsendet och söndringen inom kyrkan utöfwat ett öfördelaktigt inflytande på församlingens lifwet.

Swad det sedliga tillståndet beträffar, så innehöll hr kyrkoherdens berättelse siffror, som wärkade mycket förödmjukande. Otukten och dryckenskapen äro de laster, som mest taga sig uttryck inom församlingen. I afseende å dryckenskapen uttalade hr bisfopen den önskan, att hwarje kristen måtte anse det wara sin plikt att i lära och lif motarbeta rusdrycksbruket. Äfwen i afseende å otukten uttalade hr bisfopen warnande ord.

Till sist meddelades i berättelsen att gammaldagsjederna hålla på att förswinna allt mer och mer, emedan allmogebefolkningen på landet och arbetarebefolkningen i staden begynt antaga „herrskaps“ seder och bruk.

Efter det en psalm afsjungits och hr bisfopen uttalat wälsignelsen öfwer församlingen war den allmänna visitationen något öfwer kl. 4 e. m. avslutad.

Wid enskild visitation i går på f. m. genomgick och granskades kyrkans räkenskaper, kyrkoböckerna samt kyrkoarkivet, hvilket allt befans wara i mönstergilt skick.

Hr bisfopen jämte följeflagare afreste i går från orten.

Swad säga andra tidningar?

Uusi Suometar polemiserar i en ledande artikel mot ett uttalande i N. Pr. om den swenska befolkningens i finska trakter bildningsbehof.

Bladet söker påwisa, att swenskarne i trakter med öfwerwäggande finsk befolkning erhållit skolor i tillräcklig mån. Som bewis härpå nämnas Murmijärwi, Hausjärwi och Hollola socknar, där swenska folkskolor upprättats af järnwägsstyrelsen och åtnjuta statsunderstöd. För öfrigt säger bladet, att den swenska befolkningen i finska trakter till hufwudsaklig del utgöres af ståndspersoner, hvilkas barn sändas till andra orter i skola. De få swenska barn i finska trakter, som måhända skulle behöfwa swensk folkskola, kunna enligt bladets åsikt, då de en gång bo midt bland en finsk befolkning och förstå finska, mycket wäl begagna finska skolor!

Wänne bladet skulle gå in på att tillämpa detta resonemang på de få finska barn, som finnas t. ex. i Ekenäs, Borgå m. fl. orter och för hvilkas räkning finska skolor tillskapats! Wi fråga blott, säger Hbl.

*

Under rubriken „Hurudant är läget?“ ger märket N. M. (Agaton Meurman) i samma blad luft åt sin harm öfwer de högre klassernas sedefördärf. Det är därifrån faran hotar vår samfundsordning. Endast de bildade hafwa krafter nog att krossa denna ordning, och på ett sådant själfmord arbete de äfwen flitigt.

Förf. tar vidare till tals den öfverhördade penningörst, som råder inom alla folkklasser. Förmögenheten stiger och aflöningen ökas, men ingen är nöjd och wäxel samt waruförfalskningarnas antal stiger också, allt till följd af penningbegäret. I Amerika betalas 2 dollars i dagspenning och wära murare erhålla i förhållande till de billigare lefnadskostnaderna här lika mycket. Men arbetarne uppäggas därjämte. För 30 år sedan rådde swära förhållanden i Finland, då bröd ej stod att fås, men brottsmålsförteckningarna utwisade ej någon iärskild ökning af brotten. Nu ökas brotten med den stigande förmögenheten. Förf. drar däraf slutsatsen, att det finska folket ej kan bära medgången.

Att wänta på resultatet af folkskolornas uppfostrande inflytande wore att wänta förgäfwes, säger förf., ty Snellman har sagt, att ej skolan ensam ombildar folket. Familjens sak är detta i första hand, och på detta område fins ingen annan säker grund än religionen.

Under ifwern att sjunga sin klagowisa, glömmes hr Agaton M. alldeles bort en wiktig orsak till att åtminstone den finska talande befolkningens uppfostran icke sker i önskwärdt god riktning och sålunda ej håller kunnat bära så goda frukter som man gärna lade sett. Det uppäggande, till hämid och hästfhet restande sätt, på hvilket den finska tidningsprästen talar till de okritiska massorna af den finska befolkningen samt om den swenska bildade ungdomen, om tjänstemännen, fort sagdt:

om den svenska bildade klassen, detta upphetsande fätt kan ju ej annat än bibehålla och öka råheten hos de finsta tidningarnas läsfarkrets.

*

I Päivälehti vidtar en artikelserie rörande värden om den lösa befolkningen, åt hvilken, enligt bladets åsikt, genom fattigvårdens försorg bör beredas tillfälle att egna sig åt jordbruksarbete.

Notiser.

— **Generalguvernörens rykten.** Hufvudstadsbladet omnämner, att i hovvet nära stående kretsar i Petersburg och bland ryska militären i S:fors är gängse ett rykte, att generalguvernören i Irkutsk, generalen af infanteriet A. D. Goremykin wore beständ till generalguvernör i Finland.

— **Omkring 50 år hafva förflutit sedan föregående biskopsvisitation egde rum härstädes.** Alla efterföljande visitationer hafva varit s. f. prostvisitationer.

— **Wid hälsovårdsnämndens kontroll besiktning den 30 september framgick att tyra gårdsägare härstädes icke iakttagit de föreskrifter, som meddelats dem wid vår besiktningen under sistlidne maj månad.**

— **För olaga bränvinsförsling dömdes rådstufvurätten i går järnvägsarbetaren Anders Oskar Kuoppala från Nistaro att böta 50 mk. samt att mista sin „wara“, utgörande 11½ liter bränvin samt 2 liter kognak.**

— **För djurplågeri dömdes rådstufvurätten i går politiekarlen Lindström till tre månaders fängelse.** Lindström, som af polisen blifwit förständigad att döda en af djurskyddsforeningen under marknadsdagen inköpt häst, hade för detta ändamål begagnat sig af en hxa, med hvilken han upprepade gånger huggit hästen i hufvudet utan att dock få lifvet af den samma. Tillstådeskommen polis hade sedan nedskjutit djuret.

— **Brandslynen.** Wid härstädes senaste onsdags och torsdags förrättad brandslyn förekommo endast nitton anmärkningar, hvilka hufvudsakligast gälde bristfälligheter å brandstegar. Ett så litet antal anmärkningar har under en längre tid icke förekommit.

— **Från Degerby kapell meddelas:** Den 28 september afled härstädes landthushåll. S. A. Österholm från Östersolber by i en ålder af 62 år. — **Wid kommunalstämma härstädes den 19 sept. återwaldes till stämmans ordförande flockaren K. Nyman och till vice ordf. hemmansägaren N. Nysten.** Till ordförande i nämnden återwaldes handl. A. Nysten och till vice ordf. inwaldes possessionaten K. Lagerström.

— **„Höstmarknad.“** I K. S. U. K:s lokal (guldsmeden Beckströms gård) försäljes i dag kl. 6 e. m. till förmån för foreningen allehanda nyttiga och njutbara saker: trädgårds-

produkter af olika slag, trädgårdsredskap, sylter, salader kakor m. m. Wid samma tillfälle försäljes äfwen en del af missionsforeningens arbeten s. f. warma barnstrumpor, wantar m. m.

— **Yngen husmor bör försumma att i tid besöka marknaden och där förse sitt köf, på samma gång hon därigenom understöder en god sak.**

— **Rätt betende.** Då biskop S. Råberg senaste lördags kväll war på hemväg till sin bostad å gästgiveriet, sammanstötte han i ett gathörn med trenne halfrusiga ynglingar, hvilka under högljudt prat helt öppet läto flaskan cirkulera mellan sig. Då hr biskopen förhöll dem det lagstridiga och opassande uti att suppa på öppen gata, blef han öfverhopad med okwädingsord och skynfliga tillmälen. I går på f. m. woro sällarna, hvilkas namn man lyckats få reda på, infallade till hr biskopen af hvilken de erhöilo en välbehöflig upptuktelse för sitt beteende. Wid allmänna wifitation i söndags omnämde biskop Råberg händelsen, framhållande den som ett bewis på ungdomens i staden sedesförbärf äfwen som på polisens försumlighet att fullgöra sina skyldigheter.

— **Swampullgången denna höst har varit synnerligen riklig i stadens omnejder.** Numera torde dock, sedan nätterna blifwit kallare, swampullväxten hafwa upphört.

— **Potatisupptagningen** skall i det närmaste wara slutförd i omkringliggande orter. Där upptagningen försiggått före den senaste regnerperioden har rotfrukten hållit sig wäl. Å de ställen däremot, där potäterna woro i jorden under regntiden, hafwa de angripits af en ganska swårartad röta. Öfverhufvud torde dock skörderesultatet kunna anses wara tämligen godt.

— **Afled från tjänsten.** För wårdslöshet i utöswandet af sina tjänstealliganden dömdes stadens politiekarl i går af rådstufvurätten sin tjänst förlustig.

— **Från pastorskansliet den 27 sept.—3 okt. 1897.**

Födde. I landsf.: d. 29 sept. en son åt landb. Jakob Malmund fr. Elgö Norrgård; d. 30 sept. en son åt fiskaren Karl R. Holm fr. Hernansö.

Inflyttade. L. stadsf.: tjänstjungfru Alexandra Wikman fr. Kotka.

Utflyttade. Fr. stadsf.: f. d. lotjen Karl Wilhelm Fagerström t. Tenala.

Fr. landsf.: ynglingen Frans Wilh. Fagerström t. Tenala.

— **Skogskomitén.** I afseende å frågan om inrättandet af nya skogsskolor föreflår komitén i hufvudsak följande:

att Ewois skogswaktarekola utwidgas hwad beträffar elewantalet;

att en ny finskspråkig skogswaktarekola med 2 års kurs inrättas;

att desutom tre skogsskolor med ettårig kurs inrättas på lämpliga ställen, en af dem med svenska till undervisningspråk;

I senaste nummer uppgifwo wi efter Hbl., hwarifrån äfwen dessa uppgifter äro hämtade, att twänne pris å 1,000 och 2,000 mk föreslagits för skogskultur m. m.; bör wara twänne pris om 1,000 och 500 mk för hwarje län.

— **Åbo—Karis banan.** På wåren nästa år har man för affikt att beghnna med banans stenläggning såwäl från Åbo som Karis sidan.

— **I Mykterhetsforeningens i Fredrikshamn lokal** hafwa under denna des tillwars första månad redan hållits twänne bröllop, naturligtwis utan starka drycker, det ena t. o. m. utan dans. Som afgiften för lokalen är ytterst billig, uppmanar S. T. den allmänhet, som är i brist på egen lämplig lokal för slika familjetillställningar, att begagna sig af tillfället.

— **Afledna åldringar.** Den 22 sept. afled i Stockholm på sin 91-åriga födelsedag fröken Maria Sofia Sjölin. Fröken S. föddes i Wasa, där hemmes fader war postmästare och därifrån han år 1809, då Finland skildes från Sverge, flyttade öfwer till Gesle. — Hbl.

På Wiiks gård i Birkkala afled den 29 sept. stiftsfröken Charlotta Antoinetta Brakel i en ålder af 78 år. Den afledne war dotter till den af Runeberg besjungna majoren Karl Adolf Brakel — Nam.

— **Winterförebud.** Snö har under gårdagen och hela natten fallit wid Järvelä station. I dag morse låg snötäcket ännu en tum tjockt på marken, skrifwer en meddelare till Aftn. d. 1 d:s. I Petersburg och Wasa har det fallit snöblandadt regn.

Ärade kvartalsprenumeranter erinras om prenumerationsens förnyande.

Skandinavien.

— **När skall nästa Stockholmsutställning äga rum?** frågar en svensk tidning och beswarar frågan sålunda:

Då en Pariserutställning kommer att äga rum antagligen 1911, wore det lämpligast att hafwa Stockholmsutställningen året förut, d. w. s. 1910 eller om 13 år. I så fall kan mycket af det arbete, som nedlägges på denna föregående utställning, blifwa till nytta för Pariserutställningen.

— **80 år fylde den kände skalden Gunnar Wennerberg** senaste lördags. I anledning häraf fick åldringen emottaga en mängd lyckönskningstelegram, bl. a. äfwen från Finland.

Söga spannmålspris i sifte.

Från de stora sädesodlande landen rundt om vår wärldsdel ingå nedflående underrättelser om en till en stor del felflagen skörd. I Frankrike wäntas hweteskörden uppgå till knappa tre fjärdedelar af hwad den utgjort under de tre senaste åren. På Irland äro både potatis- och hweteskördarna förstörda af det myckna regnandet; och så dålig skörd lär man ej minnas på de senaste femtio åren. I Österrike-Ungern, i Italien, i de rika sädeslanden wid nedre Donau har skörden till stor del slagit fel. Äfwen

— 3 —

tande. Det hade nu i åtskilliga människoåldrar stått där under backen, så vindt och skeft och bristfälligt i korsvirkets sammanfogningar, att det tyktes platt om möjligt kunna stå emot en höststorm till. Men så höll det ut lika fullt ändå. Det blef ett litet grand snedare för hvar år, men stå gjorde det. Segt, styft och uthålligt lät det gamla huset med sina rappade väggar åren gå sig förbi.

„Det står af gammal vana“, sade prästen djupsinnigt när talet föll på jägarbostället. „Vanor är under alla lifvets förhållanden den styfvaste makt“.

Ville man komma till det gamla huset, måste man passera en smal körväg, på hvars ena sida trädgården sträkte sig i fri och otvungen yppighet med sina halftigengrodda gångar och ovårdade rabatter. På andra sidan om vägen låg en stor och förträfflig gödselhög. Här stredo som oftast en flock höns med ett par magra ollonsvin om rättigheten att krafsa och rota. Sedan man passerat gödselhögen och den tätt invid anbragta brunnen med sin hink, som hvarje gång ett spann watten bragtes upp till dagsljuset, knarrande och knakande sände sin tjocka, mossbelupna tråkloss ned i en skog af nästan manshöga nässlor — stod man på gårdsplanen välkomnad af ett par ostyriga, fastkedjade jakthundar, hvilka alldeles utom sig — icke af fiendskap utan af människokärlek — stodo på bakbenen och skälde sig hesa med kedjan strammande om strupen.

Var man kommenså långt kunde man endera gå in genom köksdörren eller också begagna sig af en liten port i muren för att sedan genom trädgården komma till boningshusets hufvudingång, som låg åt skogssidån.

Om man afsåg från det tillstånd af förvildning, i hvilket trädgård, häckar och gårdsplan befunno sig, gjorde bostaden ett snygt och särdeles angenämt intryck. Där var så skuradt, poleradt och rent både i

från det stora fädeslandet Nysland låter det lika allvarsamt.

Från Nysland kan nämligen väntas en högt anseelig minskning i spannmålsutförseln, om ej rent af ett utförselsförbud, liksom år 1892, hälft den dåliga förden mest drabbat samma bygder som då, hvilka ännu ej hämtat sig efter de senaste olyckorna.

Jordbruksministeriet i Ungern anslår i sin vanliga uppskattning af världsförden årets hela föröd af hvede till 573 miljoner metercentner, medan världens nutida årsbehof af hvede uppskattas till 655 miljoner metercentner. Här är alltså en brist af vid på en sjundedel, som högt till hälften kan täckas ur förut befintliga förråd.

Äfven om dessa uppgifter torde få åttifylligt jämfas, då man fullt kan öfverskåda föröarna i främmande världsdelar, ligger det i öppen dag, att årets föröd ej räcker till för behofvet.

Den enkla följden här af är, att vi i de flesta land torde få motse en stark rörelse för spannmålstullarnas sänkande eller upphäfvande. I Frankrike ser det ut, som om själfve den nuvarande ministerpresidenten Méline, det franska tullpartiets främste man, om än under suckan och tvivlan skall nödgas böja sig inför en dylik rörelse.

Nu inkommet:

Stort lager Herr- och Dam-
GALOSCHER
till billiga priser, hos
I. Himberg & Co.

Vid Trollböle Kvarn

emottages mäld till förmalning alla Måndagar, Onsdagar och Fredagar. Tullen är:

för Råg sammanmalen 5 lit. pr hektoliter

„ „ skrädt (sigadt) 10 „ „ „

Hvete sammanmalet 5 „ „ „

„ skrädt (sigadt) 10 „ „ „

Korn till gryn 3 penni för hvarje färdigmalet kilo gryn.

„ till skrädt mjöl 3 penni för hvarje kilo mjöl.

Hafra sammanmalen 5 lit. pr hektoliter.

Westerby Gård den 4 Oktober 1897.

M. HISINGER.

Kungörelse.

Onsdagen den 6 nästkommande oktober från kl. 10 f. m. försäljes genom frivillig auktion i Mälaren Emil Weckströms gård vid Berggatan ett parti möbel såsom: sängar, soffor, bord, 33 st. nya stolar och 2 st. gungstolar äfvensom en myckenhet diverse, deribland

tomkärl m. m. Ekenäs stads auktionskammare den 28 september 1897.

Isak Taucher.

Kreatursmarknadsdagen d. 28 sistlid. September på eftermiddagen har från kreatursplatsen invid denne stad genom tjuvfahand bortkommit en med tredje kalfven gående ljusbrun ko, hvilken hade hvitstripigt hufvud med hvassa horn; och uppmanas den eller de personer, som hafva kännedom om hvar denna ko finnes, att härom emot vedergällning lemna underrättelse ettdera åt undertecknad eller ock åt kreaturseparen, bonden Edvard Wikström i Mujala by af Lojo socken. Ekenäs den 3 Okt. 1897.

J. R. Petander,
Stadsfiskal.

H:ö o. Hbl. 2 ggr. 4 s. 30 r.

Medelst den 14 innevarande Oktober kl. 11 f. m. å stället skeende offentlig auktion försäljes på vilkor, som vid auktionen närmare bestämmas, havererade skonerten „Linda“ med dertill hörande hamprigg och inventarier. Skonerten är bygd 1868, förhydd 1892, mäter 204 registertons och ligger nu vid Högholmen invid Ekenäs stad. Åt kände köpare beviljas sex veckors betalningsanstånd. Ekenäs den 1 Oktober 1897.

Theodor Ljungberg,
anmodad förrättningsman.

Till salu

Nybygda gården N:o 282 vid Promenadgatan i Ekenäs stad är att försäljas. Närmare med polisen
A. Grundström.

Grisar,

5 veckor gamla, utmärkt vackra till salu å

Sällvik gård.

Diverse.

Energiska och redbara såväl *Rese-* som *Plats-* **agenter** önskas för försäljning af obligationer. Då villkoren äro fördelaktiga och provisionen god, torde alla som önska sig en god inkomst insända sina svar pr omgående till

H. Asch & Co.
Stockholm.

Tio mark om dagen kunna lätt förtjänas genom att sälja visitkort fr. John Fröberg, Finspong, Sverige.

Begär profver!

Ångbåtsturer för Oktober.

Till Helsingfors afgå:

Ilma hvarje Söndag kl. 5 f. m.
Nystad » Fredag » 5 »
Ahkera den 17 o. 26 » 8½ »

Till Åbo afgå:

Nystad hvarje Måndag kl. 5 f. m.
Ilma » Onsdag » 5 »

Till Åbo och Björneborg afgår

Ahkera den 19 och 28 kl. 2 e. m.

Till Skuru afgå:

Nystad hvarje Söndag kl. 5 e. m.
Ilma » Tisdag » 7 »
Nystad » Torsdag » 5 »
Ilma » Lördag » 4 »

Närmare meddelar

Emil Österholm.

Ångfartyget

NECKEN,

afgår till

Helsingfors via Ingå hvarje Torsdag kl. 6 f. m. Till Åbo via Hangö, Dalsbruk hvarje söndag kl. 5 f. m. Till Skuru hvarje onsdag och lördag e. m.

Närmare meddela

I. Himberg & Co.

Ekenäs Tryckeri Aktiebolag, 1897.

rum och kök. Men allt var gammalmodigt, möbler, husgeråd och prydnader, — en interiör från århundradets begynnelse, som icke vanpryddes af ett enda modärnt föremål. Själftva hjorthornen öfver dörren voro „antika“. Det var icke vanliga nutids horn utan ett par väldiga, skrynkliga, smutsgrå älghorn, funna i den närbelägna mossan.

Den rättmätige innehafvaren af dessa härligheter var „Jägar Kaspersen“, med afseende på sin fysiska styrka äfven kallad „starke Kaspersen“. Ehuru han beklädde skogsuppsyningsmansämbetet på godset, hade hans bostad dock icke avancerat till „skogsuppsyningsmans boställe“. Det oansenliga huset hade redan sedan gammalt kallats „jägarbostället“, och då det fortfarande förblef lika oansenligt, förblef man också sin vana trogen. Och skogsuppsyningsman Kaspersen hade nu i en half människoålder funnit sig i att blifva kallad „jägare“. Endast godsägaren och prästen sade „skogsuppsyningsman“. Och ehuru Kaspersen erkände att man i dessa nivellerande tider borde hålla på den värdighet, som tillkom en, var han nu för gammal som „jägare“ för att i synnerligen hög grad nära någon honnet ambition.

Kaspersen och hans längesedan afidna hustru voro gammaldags människor. De gifte sig af tycke, kunde känna sig lyckliga då de hade skäl därtill och förblefvo belåtna och tillfredsställda med utkomsten på den plats hvarest de begynt. Det korta, fyraåriga äktenskapet aflopp utan all disharmoni. Kaspersen var lycklig: han hade en väcker och mild hustru, sin kära skog, sina bössor och hundar, sitt jaktrevier och sina små jordtäppor att sköta om. Lagg därtill en förträfflig hälsa. Hvad skulle han väl kunna önska sig mer? — Jo, ett barn, helst en son, önskade han sig och hans hustru med honom. Och så fingo de äfven det, en vacker, svarthårig gosse. Han „liknade sin moder utvändigt och sin fader invändigt“, — till denna se-